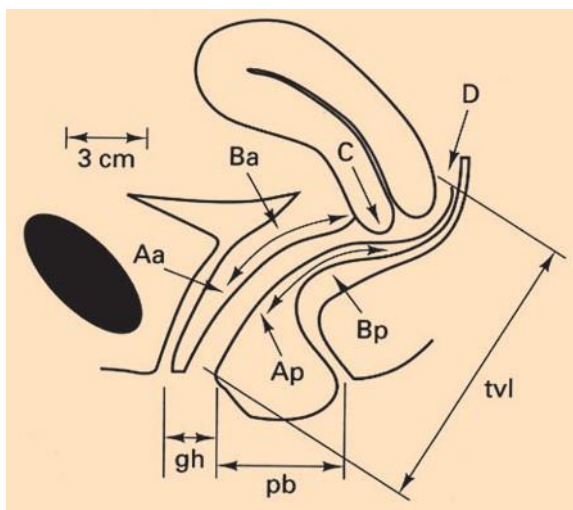

Pelvic Organ Prolapse Quantification (POP-Q)

De Pelvic Organ Prolapse Quantification (POP-Q) is een gevalideerde methode om een vaginale prolaps in kaart te brengen. De methode is geïntroduceerd in 1996 door Bump et al. en wordt na de bekende Baden Walker methode steeds meer gebruikt.

In bekkenbodencentra is afnemen van de POP-Q-methode inmiddels een standaardprocedure bij het in kaart brengen van de ernst van de vaginale prolaps. Via deze meting wordt de verdeling van stadium 0 t/m 4 gemaakt. Deze methode kan ook door de bekkenfysiotherapeuten worden gebruikt.

Figuur 1. Afstanden van gedefinieerde anatomische punten tot aan hymen.

Bron: Vierhout ME. Diagnostiek van uterovaginale prolaps. Ned Tijdschr Geneesk 2004 4 december; 148(49):2432.

Vast punt

Hymen is nulpunt.

Gedefinieerde anatomische punten:

- Aa Punt op de vaginavorwand 3 cm proximaal van de meatus van de urethra in de middenlijn.
- Ba Het meest distale deel van het bovenste gedeelte van de vaginavorwand. Wanneer er geen prolaps is ligt dit punt volgens afspraak op -3 cm.
- C Meest distale punt van de cervix.
- D Fornix posterior bij een uterus in situ. Na hysterectomie het niveau waar de ligamenta SU zijn bevestigd; C en D vallen dan samen.
- Bp Het meest distale deel van het bovenste gedeelte van de vagina-achterwand; wanneer er geen prolaps is, ligt dit punt vast op -3 cm.
- Ap Punt op de vagina-achterwand 3 cm vanaf het hymen in de middellijn.
- Gh Genitale hiatus, gemeten vanaf het midden van de meatus urethra tot aan middenachter van het hymen.
- Pb Perineal body, de achterste grens van de hiatus genitalis tot aan het midden van de anus.
- TVL Totale vaginalengte gemeten van het hymen tot punt D waarbij het punt C of D op zijn oorspronkelijke plaats is teruggebracht.

De stadiumindeling vindt plaats op basis van de bevindingen tijdens de valsalva-manoeuvre.

voorwand Aa = cm	voorwand Ba = cm	cervix of top C = cm
genitale hiatus gh= cm	perineal body pb = cm	totale vaginalengte tvl = cm
achterwand Ap = cm	achterwand Bp = cm	achterste fornix D = cm

Stadiumindeling

- stadium 0 = geen prolaps
Aa/AP/Ba/Bp = -3 cm
C en/of D = tussen -tvL en -(tvL - 2 cm)
- stadium I = distale punt prolaps ≥ 1 cm boven het hymen (< -1 cm)
- stadium II = distale punt ≤ 1 cm boven het hymen en < 1 cm beneden het hymen (> -1 cm en $< +1$ cm)
- stadium III = distale punt van de prolaps > 1 cm beneden het hymen en minder dan tvL -2 cm
- stadium IV = distale punt van de prolaps $> tvL - 2$ cm beneden het hymen

Literatuur

1. Bump RC, Mattiasson A, Bo K, Brubaker LP, DeLancey JO, Klarskov P, et al. The standardization of terminology of female pelvic organ prolapse and pelvic floor dysfunction. Am J Obstet Gynecol. 1996;175:10-7.
2. Vierhout ME. Diagnostiek van uterovaginale prolaps. Ned Tijdschr Geneesk. 2004;148:2432-6.